

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์

ความเป็นมา

ถั่วงอก คือ ต้นถั่วที่มีรากงอกจากเมล็ด เช่น ถั่วเขียว ถั่วดำ ถั่วเหลือง (ถั่วงอกหัวโต) ถั่วลันเตา (ถั่วเหมียว) เป็นต้น ถั่วงอกเป็นผักชนิดหนึ่งและมีคุณค่าทางอาหารสูง ได้แก่ โปรตีน วิตามินบี วิตามินซี โยอาหาร เหล็ก (๑.๖ กรัมต่อ ๑ ถ้วยตวง) และเกลือแร่ นอกจากนี้ ถั่วงอกยังมีแคลอรีต่ำ ถั่วงอกมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน คิดค้นเพาะขึ้นโดยคนจีน เมื่อคนจีนอพยพย้ายถิ่นฐานมาเข้ามาทำมาหากินในประเทศไทย ก็นำเอาวัฒนธรรมการกินถั่วงอกเข้ามาด้วย โดยเชื่อกันว่าคนจีนเริ่มเพาะถั่วงอก ในเมืองไทย เมื่อประมาณ ๘๐ กว่าปี โดยแรก ๆ ก็เพาะกินกันเอง แต่ต่อมาก็ตั้งเป็นโรงงานเพาะขายในหมู่คนจีนด้วยกันเอง ในกรุงเทพฯ เริ่มแรกมีโรงงานเพาะถั่วงอก ๒ โรงงานตั้งอยู่แถวอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ต่อมาปี พ.ศ. ๒๔๘๕ เกิดน้ำท่วมใหญ่ในกรุงเทพฯ ทำให้ไม่สามารถปลูกพืชผักได้ ทำให้เกิดการขาดแคลนผัก ซึ่งถือว่าเป็นอาหารหลักของคนไทย ทางราชการจึงหันมาส่งเสริมให้หันมาบริโภคถั่วงอกกันมากขึ้น เพราะเห็นว่าเพาะง่าย ราคาถูก ใช้เวลาสั้น ประกอบกับคนไทยเริ่มนิยมบริโภคถั่วงอกมากขึ้น ทำให้การบริโภคถั่วงอก เป็นที่นิยมแพร่หลายจนมาถึงปัจจุบัน และมีพ่อค้าตั้งโรงงานเพาะถั่วงอกออกจำหน่ายหลายราย ซึ่งส่วนใหญ่ก็ยังคงเป็นคนจีน แต่วิธีการเพาะถั่วงอกนั้นง่ายไม่ยุ่งยากและลงทุนต่ำ จึงได้แพร่หลายออกไปจนชาวบ้านทั่วไป ก็สามารถเพาะถั่วงอกกินเองได้

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์ เล็งเห็นความสำคัญของการเพาะถั่วงอก หลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก เพื่อใช้ประกอบเป็นอาหาร มีราคาถูก ใช้เวลาสั้น อีกทั้งยังส่งเสริมอาชีพในชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อจะได้มีการสร้างรายได้เพิ่มขึ้น และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและให้ชุมชนได้มีงานทำ

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด
๒. เป็นหลักสูตรสร้างให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ต่อการประกอบอาชีพ
๓. เป็นหลักสูตรให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพจากวิทยากรผู้รู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งการเรียนรู้

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐาน เกี่ยวกับองค์ประกอบสำคัญและส่วนประกอบของการเพาะถั่วงอก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ ในการประกอบอาชีพ
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำหลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติกไปประกอบอาชีพและสามารถสร้างรายได้
๔. เพื่อให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อการประกอบอาชีพ

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปที่มีความต้องการพัฒนาความรู้ ความสามารถทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการเพิ่มรายได้ ตลอดจนกลุ่มเป้าหมายตามนโยบายของรัฐ อาทิ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชนนอกระบบ และกลุ่มวัยแรงงาน

ระยะเวลา

ระยะเวลาเรียนตลอดหลักสูตร จำนวน ๙ ชั่วโมง แบ่งเป็น

๑. ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง

๒. ภาคปฏิบัติ ๗ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้พื้นฐานของการเพาะถั่วงอก	๑. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจความรู้พื้นฐานในการเพาะถั่วงอก ๒. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ในการเพาะถั่วงอก	๑. ความรู้พื้นฐานในการเลือกวัตถุดิบหรือส่วนประกอบที่นำมาเพาะถั่วงอก ๒. ประโยชน์ของการเพาะถั่วงอก	๑. ความรู้พื้นฐานในการเลือกวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการเพาะถั่วงอก ๒. ประโยชน์ของถั่วงอก ๓. การพูดคุยแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นระหว่างวิทยากรและผู้เรียน	๑	
๒	ขั้นตอนวิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก	๑. การฝึกปฏิบัติ ๒. ขั้นตอนวิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก	๑. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก ๒. ขั้นตอนวิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก	๑. วิทยากรบรรยายขั้นตอนการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก ๒. ฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก		๕
๓	การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการเพาะถั่วงอกและการออกแบบบรรจุภัณฑ์	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดราคาต้นทุนการผลิตได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกเทคนิคกลยุทธ์ วิธีการขายด้วยช่องทางที่หลากหลาย ๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเลือกใช้วัสดุบรรจุภัณฑ์ได้เหมาะสม	๑. คิตรายต้นทุนการเพาะถั่วงอก ๒. เทคนิคกลยุทธ์วิธีการขายด้วยช่องทางที่หลากหลาย ๓. การเลือกวัสดุบรรจุภัณฑ์การเพาะถั่วงอก	๑. วิทยากรบรรยายและร่วมกับผู้เรียนคิดราคา ต้นทุนการผลิตถั่วงอก ๒. วิทยากรให้ความรู้เทคนิคกลยุทธ์วิธีการขายด้วยช่องทางที่หลากหลาย เช่น การขายทางออนไลน์ ๓. วิทยากรให้ความรู้การเลือกบรรจุภัณฑ์การเพาะถั่วงอกและ ฝึกปฏิบัติ	๑	๒
รวม					๒	๗

สื่อการเรียนรู้

- สื่อสิ่งพิมพ์
- สื่อบุคคล ผู้รู้ ภูมิปัญญา
- เอกสารประกอบ
- วัสดุอุปกรณ์เกี่ยวกับการเพาะถั่วงอก

การวัดผลประเมินผล

- การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
- การประเมินผลระหว่างเรียนจากการฝึกปฏิบัติและได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพ สามารถสร้างรายได้และจบหลักสูตรตามเกณฑ์
- การประเมินความพึงพอใจ

เกณฑ์การจบหลักสูตร

- มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
- มีผลการประเมินตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

คณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

๑. นางนิทรา วานูนาม	ตำแหน่ง ครูชำนาญการ
๒. นายสัญญาชัย ครอบสุข	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๓. นางสุดาวัลย์ ยอดเพชร	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๔. นายเอกวัฒน์ ปัตถามา	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๕. นางสาวอติติยา สวยรูป	ตำแหน่ง ครู กศน.ตำบล
๖. นางสาวกมลพร กมลพัฒนานนท์	ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่เทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะกรรมการพิจารณากลับกรองหลักสูตร

- นางปราณีต ห่อทอง

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

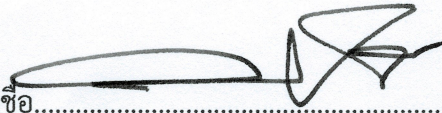
ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาต่อเนื่อง พ.ศ.๒๕๕๔ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ (ข้อ ๙) การจัดทำและพัฒนาหลักสูตร ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นผู้อนุมัติหลักสูตร โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นางนิทรา วานุนาม)
ครูชำนาญการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายสมพงษ์ สมทิพย์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายพิเชษฐ์ ดียิ่ง)

ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองสุรินทร์
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยาการ.....

หลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก จำนวน ๙ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๓ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่..... เวลาเรียน..... น.

สถานที่จัด.....

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	<p>๑. ความรู้พื้นฐานในการเลือกวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการเพาะถั่วงอก</p> <p>๒. ประโยชน์ของการเพาะถั่วงอก</p>	<p>- ความรู้พื้นฐานในการเลือกวัตถุดิบหรือส่วนประกอบในการเพาะถั่วงอก</p> <p>- ประโยชน์ของการเพาะถั่วงอก</p> <p>- การพูดคุยแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นระหว่างวิทยาการและผู้เรียน</p>	เรียนวันละ ๓ ชม. ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง
	<p>๑. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมล็ดถั่วเขียว - ถังพลาสติกมีฝาปิด เจาะรูที่ก้นภาชนะ - ตะแกรงลวดวงกลม - ตะแกรงพลาสติกตัดเป็นแผ่นวงกลมขนาดเท่า ภาชนะเพาะจำนวน ๔ ชั้น - กระสอบป่านตัดเป็นแผ่นวงกลมขนาดเท่าภาชนะเพาะจำนวน ๕ ชั้น - อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น น้ำสะอาด ถังแช่เมล็ด กะละมัง ตะแกรงล้างถั่วงอก <p>๒. ขั้นตอนวิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p>	<p>- วิทยาการบรรยายขั้นตอนการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝึกปฏิบัติออกแบบชิ้นงาน - ฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก 	
วันที่..... เวลา.....	<p>๑. จัดเตรียมอุปกรณ์การเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เมล็ดถั่วเขียว - ถังพลาสติกมีฝาปิด เจาะรูที่ก้นภาชนะ - ตะแกรงลวดวงกลม - ตะแกรงพลาสติกตัดเป็นแผ่นวงกลมขนาดเท่า ภาชนะเพาะจำนวน ๔ ชั้น - กระสอบป่านตัดเป็นแผ่นวงกลมขนาดเท่าภาชนะเพาะจำนวน ๕ ชั้น - อุปกรณ์อื่น ๆ เช่น น้ำสะอาด ถังแช่เมล็ด กะละมัง ตะแกรงล้างถั่วงอก <p>๒. ขั้นตอนวิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p>	<p>- วิทยาการบรรยายขั้นตอนการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ฝึกปฏิบัติออกแบบชิ้นงาน - ฝึกปฏิบัติงานตามขั้นตอนการเพาะถั่วงอก 	ปฏิบัติ ๓ ชั่วโมง

วัน เดือน ปี/เวลา	เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
วันที่..... เวลา.....	๑. คีตราคาดัชนีทุนการเพาะถั่วงอก ๒. เทคนิคกลยุทธ์ วิธีการขายด้วยช่องทางที่หลากหลาย ๓. การเลือกวัสดุบรรจุภัณฑ์	- วิทยากรบรรยายและร่วมกับผู้เรียน คีตราคาดัชนีทุนการเพาะถั่วงอก - วิทยากรให้ความรู้เทคนิค กลยุทธ์ วิธีการขายด้วยช่องทางที่หลากหลาย เช่นการขายออนไลน์ - วิทยากรให้ความรู้การเลือกบรรจุภัณฑ์การเพาะถั่วงอกและฝึกปฏิบัติ	ทฤษฎี ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ ๒ ชั่วโมง

ลงชื่อ.....วิทยากร
(.....)
วันที่...../...../.....

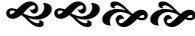
ลงชื่อ.....ครู กศน.ตำบล/ครู ศรช.
(.....)
วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจแผน
(.....)
วันที่...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติ
(.....)
วันที่...../...../.....

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

แบบประเมินความรู้การศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก จำนวน ๙ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพเกษตรกร
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์

ชื่อ-สกุล..... ระดับการศึกษา..... อายุ..... อาชีพ.....

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนตอบคำถาม ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ข้อ ข้อละ ๕ คะแนน รวม ๒๐ คะแนน

๑. บอกสรรพคุณของถั่วงอก อย่างน้อย ๕ ข้อ (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

๒. บอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

๓. อธิบายขั้นตอน/วิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

๔. บอกบรรจุภัณฑ์ที่นำมาใส่ถั่วงอกเพื่อให้สวยงาม อย่างน้อย ๕ ข้อ (๕ คะแนน)

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย แบบประเมินความรู้การศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก จำนวน ๙ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองสุรินทร์

๑. บอกสรรพคุณของถั่วงอก อย่างน้อย ๕ ข้อ (๕ คะแนน)

๑. ถั่วงอกเป็นผักที่มีสารต่อต้านอนุมูลอิสระสูง ซึ่งถือว่ามีประโยชน์อย่างมากสำหรับร่างกาย
๒. มีส่วนช่วยทำให้ผิวชุ่มชื้น ผิวนุ่ม เปล่งปลั่งดูมีน้ำมีนวล (วิตามินอี)
๓. การรับประทานถั่วงอกเป็นประจำจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง
๔. วิตามินซีจากถั่วงอกช่วยเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับร่างกายและยังช่วยป้องกันหวัดได้อีกด้วย
๕. ช่วยบำรุงประสาทและสมอง รวมทั้งช่วยในการทำงานของสมอง (เลซิทีน-Lecithin)
๖. ช่วยบำรุงกระดูกและฟัน เนื่องจากถั่วงอกเป็นผักที่มีแคลเซียมสูง
๗. มีส่วนช่วยเพิ่มความหนาแน่นของมวลกระดูก ช่วยป้องกันการเกิดโรคกระดูกพรุนได้

๒. บอกวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก (๕ คะแนน)

๑. เมล็ดถั้วเขียวคุณภาพดี ๓๐๐ กรัม
๒. ถังพลาสติกสีดำนี้อาจมีฝาปิด ขนาดกว้าง ๑๑ นิ้ว สูง ๑๐ นิ้ว เจาะรูที่ก้นภาชนะ ขนาดนิ้ว ๑ รู
๓. ตะแกรงลวดวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑๐ นิ้ว ขาสูง ๑ นิ้ว
๔. ตะแกรงพลาสติกสีดำตัดเป็นแผ่นวงกลม ขนาดเท่า ภาชนะเพาะจำนวน ๔ ชั้น
๕. กระจสบ่านตัดเป็นแผ่นวงกลมขนาดเท่าภาชนะเพาะจำนวน ๕ ชั้น
๖. อุปกรณ์อื่นๆ เช่น น้ำสะอาด ถังแช่เมล็ด กะละมัง ตะแกรงล้างถั่วงอก

๓. อธิบายขั้นตอน/วิธีการเพาะถั่วงอกในถังพลาสติก (๕ คะแนน)

๑. แช่เมล็ดถั้วเขียวในน้ำสะอาด ประมาณ ๖-๘ ชั่วโมง เมล็ดถั้วจะพองขึ้น เก็บเมล็ดที่ลอยน้ำทิ้ง ล้างถั้วให้สะอาด
๒. เตรียมภาชนะและวัสดุเพาะให้สะอาด วางตะแกรงลวด ไว้ชั้นล่างสุด ตามด้วยกระจสบ่านที่เปียกน้ำและตะแกรงพลาสติก
๓. นำเมล็ดถั้วเขียวจากข้อ ๑ ใส่ในภาชนะเพาะ โดยโรยและเกลี่ยให้เสมอกันบนตะแกรงพลาสติกชั้นล่าง ความสูงของ เมล็ดถั้ว ประมาณ ๑ เซนติเมตร ปิดทับด้วยกระจสบ่าน ที่เปียกน้ำบนเมล็ดถั้ว ชั้นที่ ๒-๔ ทำเหมือนกับชั้นล่างสุด รวม ๔ ชั้น รดน้ำให้ทั่ว ปิดฝาดังเพาะ วางไว้ในที่ร่มและเย็น
๔. รดน้ำทุกวัน วันละ ๓-๔ ครั้ง โดยรดน้ำให้ทั่ว ให้น้ำไหล ผ่านออกทางรูด้านล่าง
๕. หลังเพาะ ๓ วัน นำถั่วงอกที่ได้มาตัดราก ล้างเปลือกถั้ว ออก จะได้ถั่วงอกปลอดสารพิษพร้อมบริโภค ประมาณ ๑.๕-๑.๘ กิโลกรัม

๔. บอกบรรจุภัณฑ์ที่นำมาใส่ถั่ววงอกเพื่อให้ความสวยงาม อย่างน้อย ๕ ชื่อ (๕ คะแนน)

๑. ถาด
๒. กระถางใบตอง
๓. ใบบัว
๔. กล่องกระดาษ
๕. ตะกร้าหวาย
๖. ตะกร้าสานไม้ไผ่
๗. ถุงพลาสติกห่อด้วยริบบิ้น
๘. ตะกร้าร้อยสานใบมะพร้าว
๙. กระถางจากใบเตย
๑๐. ชั้นโตก
๑๑. กล่องพลาสติก